

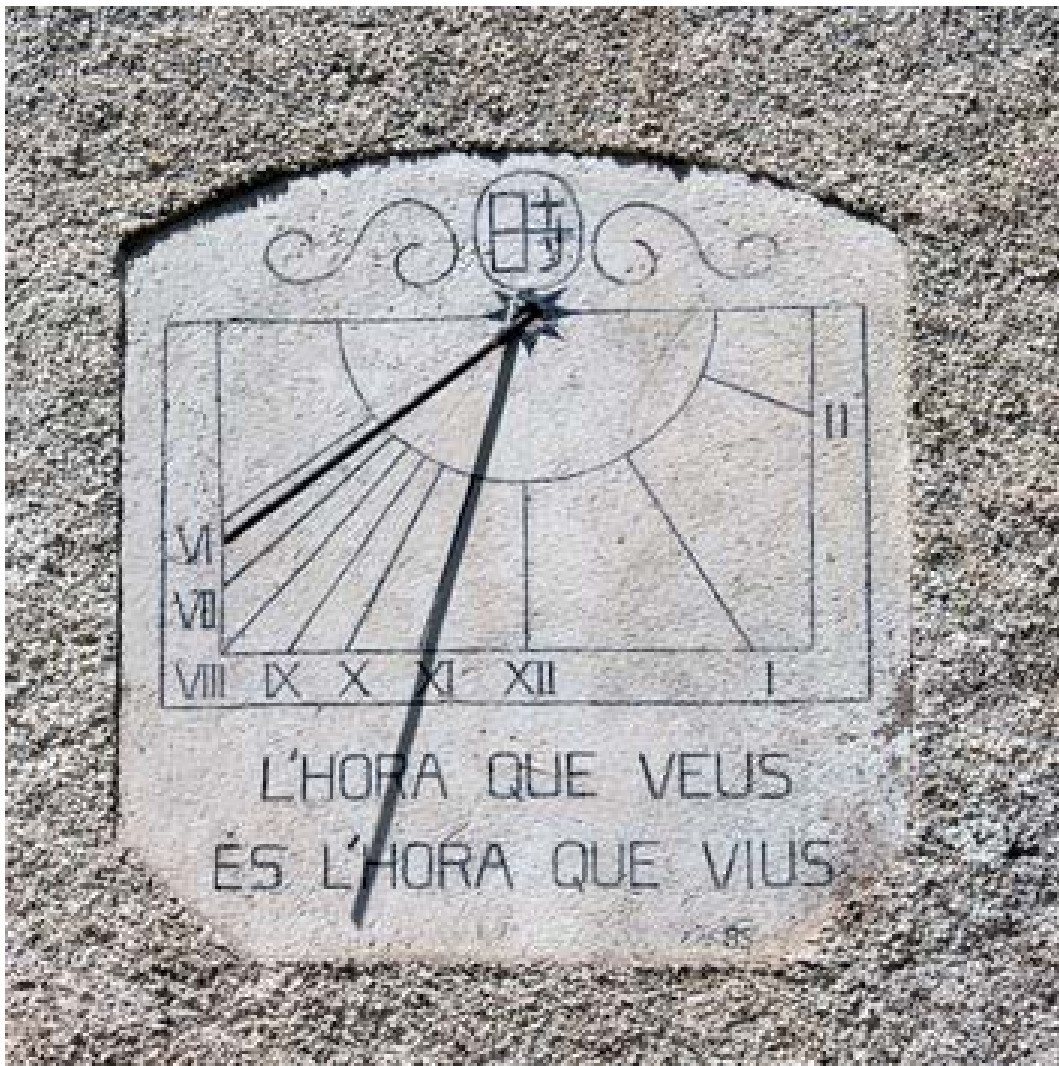
PROPOSTA DE REFORMA HORÀRIA A CATALUNYA

ARA ÉS L'HORA
INICIATIVA PER A LA REFORMA HORÀRIA

Ara és l'hora: campanya pels horaris europeus

27.10.13

Volem incidir en la reforma dels horaris de manera que s'assoleixi l'adaptació a uns temps més racionals en el marc de l'impuls de les transformacions de la Catalunya que ve.

Treballem per consolidar el factor temps com a variable rellevant en la recerca de creixement i benestar.

Aquesta iniciativa es basa en els valors de l'austeritat, el benestar, la calma, la coherència, el diàleg, la felicitat, la flexibilitat, la igualtat, la lentitud, la memòria, el pacte, el progrés, la responsabilitat, la serenitat.

El temps de treball és l'eix sobre el qual s'organitza la vida social. Des dels anys vuitanta, la recerca sociològica ha posat de manifest que la vida en societat depèn en bona mesura dels horaris i calendaris laborals. La rigidesa del treball influeix clarament en la capacitat de decidir en la

resolució positiva de les dificultats de conciliació de la vida laboral amb la vida personal i especialment amb la vida social.

En la forma en que està organitzada la nostra societat, el temps esdevé un factor sistèmic dins del model social. De forma esquemàtica el temps el podem abordar des de tres nivells: el nivell macro (de la societat), el nivell meso (de les organitzacions, empreses i institucions que la componen) i el nivell micro (de la persona).

Els nous usos del temps impliquen una transformació de l'organització social del temps per tal de satisfer les necessitats de la gestió temporal de la vida quotidiana, que les persones puguin gaudir d'un temps de qualitat, millorar el benestar social i assolir una major igualtat de gènere. Molt en particular, la bona gestió del temps té una incidència determinant en l'assoliment d'una més gran qualitat educativa i en la millora de les pràctiques culturals. Això requereix l'esforç de comunicació per part de l'administració i entitats de gran impacte a la societat (televisió, transport, etc.) i a la vegada d'un esforç de comprensió per part de la ciutadania que han d'interpretar els senyals adaptant-se als canvis de la societat.

Les persones necessiten potenciar la seva habilitat de gestió racional del temps per contribuir a una millor qualitat, explotant al màxim les capacitats de conciliació en terme més ampli, és a dir el que fa referència al temps de família, d'oci, d'esport, de lleure, de formació, de cura, de salut, de descans i de servei a la societat.

Els estudis realitzats en els darrers anys demostren que l'augment de flexibilitat pot contribuir a un increment de la satisfacció de les persones que hi treballen. Però semblen minoritàries i insuficients per al canvi necessari. La compactació de l'horari no pot ser moneda de canvi d'activitats que requereixen calma i serenitat. Per exemple, el temps de cura o el de deliberació no és accelerable.

El canvi de paradigma, tenint en compte el temps com a factor sistèmic, requereix per tant d'unes decisions en el nivell macro, que fan referència a l'organització general de calendaris i horaris de la vida quotidiana. Cal tenir en compte que el canvi es projecta amb processos de política pública.

Aquest nou paradigma en els usos del temps és especialment crític en el context català ja que els horaris actuals són una anomalia generada pel model de "desarrollo" franquista.

A gairebé tota Europa, l'horari laboral és de 9 a 5, parant un màxim d'una hora per dinar a meitat de la jornada. A l'Estat espanyol –i per tant a Catalunya-, però, és habitual que els treballadors s'aturin dues hores per dinar i que les seves jornades s'allarguin fins a les 7 o les 8 del vespre. El resultat és que els catalans i espanyols el 2011 van treballar una mitjana de 277 hores més que els alemanys, segons dades de l'Institut d'Estudis Econòmics (IEE) a partir d'estadístiques de l'OCDE, que situen la mitjana d'hores treballades a l'Estat espanyol durant el 2011 en 1.690 hores, davant les 1.413 hores d'Alemanya. També treballem més que la mitjana a Finlàndia, Suècia, Regne Unit o Àustria.

Tot i treballar més hores i d'allargar més la jornada, la productivitat no és més gran que en cap d'aquests països. Al contrari, tot fa pensar que la productivitat és inversament proporcional a la durada de la jornada. Per contra, la dificultat de conciliar vida personal, familiar i personal sí que resulta molt més acusada, ja que els horaris espanyols provoquen un gran desajustament entre l'horari escolar i el laboral, cosa que fa difícil la cura dels fills. I, en tot cas, els que no són pares, dificulta la realització de qualsevol activitat després de la sortida de la feina. El desfasament horari respecte d'Europa, que implica fer la pausa per dinar un parell d'hores més tard i retardar també l'hora de sortida de la feina, el sopar i fins i tot el prime time de les televisions (l'hora de màxima audiència al vespre) té seu origen en la postguerra espanyola. Fins als anys trenta, a l'Estat espanyol es menjava cap a migdia, com a la resta de països europeus (fins i tot als del Sud, on les condicions climàtiques i de llum són semblants). En els primers anys del franquisme, la pluriocupació masculina va passar a ser habitual per poder mantenir la família, mentre s'instaurava la norma que la dona es quedés a casa, associada a l'accés a la classe mitjana i les seves expectatives. Era molt comú, per tant, que el marit arribés a casa a dinar en acabar la feina de matí a les 13 i es reincorporava a les 15. La pluriocupació per als obrers industrials sense jornada partida, eren hores extra en el mateix establiment o en un altre taller, després de plegar a les 19. Els horaris han patit una transformació rellevant i són els que han quedat instaurats a partir de llavors, tot i que les condicions socials del país han canviat molt en les últimes dècades.

Existeixen diferents iniciatives en marxa encaminades a la racionalització d'horaris i el foment de les mesures de conciliació. Entre les mesures de conciliació cal destacar el foment del teletreball, que estalvia temps i diners en desplaçaments de casa a la feina i permet flexibilitzar la jornada, i l'impuls de les jornades intensives. En temps de crisi, però, aquestes propostes poden ser emprades com a estratègies de precarització. Per tant, cal ser prudents en el seu impuls.

Els diferents estudis realitzats asseguren que implantar la jornada continuada, com ja fan moltes empreses exclusivament a l'estiu, augmenta la motivació, redueix l'estrès, estimula l'optimització del temps i ensenya als empleats a planificar. I, en conseqüència i com argumentari més important per a les organitzacions, eleva la productivitat i rendibilitat, relacionades amb el cost i el temps respectivament. En qualsevol cas, l'aposta per un horari intensiu ha de ser impulsada amb altres mesures.

Catalunya es troba en un context de ràpides transformacions socials, econòmiques i polítiques ocasionada per l'onada sobiranista. La creativitat i la innovació que ha portat el procés fa que aquesta iniciativa pugui ser molt més viable. La por al canvi i les resistències que pot originar una reforma horària es poden veure reduïdes si es canalitza en el marc de l'impuls de la Catalunya que ve.

En aquest sentit, l'objectiu de la Iniciativa per a la Reforma horària és esdevenir una iniciativa catalana que exerceixi de lobby i d'impuls d'aquesta nova fase de construcció nacional. Clarament cal desfer-se de la rêmora que representen els horaris actuals que tenen el seu origen en el "desarrollismo" franquista i associar la reforma a l'impuls de la nova etapa com a país.

Per tant, la Catalunya que ve requereix de noves estructures que permetin principalment fer que la ciutadania millori la qualitat de vida, per això es fa del tot imprescindible tenir en compte el factor del temps. L'objectiu és respondre prèviament amb informes i dictàmens redactats per experts a qüestions com quin serà el calendari de festius i el fus horari al qual s'hauria d'inscriure la Catalunya que ve.

En l'actual context de crisi, els ajustos que s'estan realitzant generalment no compten amb informes de racionalització del temps que permeti incrementar productivitat i la rendibilitat en funció del cost i el temps emprat respectivament. Ens calen nous vectors per fomentar el creixement i el benestar.

ARA ÉS L'HORA disposa d'un grup motor amb les funcions de direcció estratègica i seguiment i avaluació de les iniciatives en marxa.

Està format per les següents persones:

Assumpta Baig, mestra [Associació Salut i Família]
Sara Berbel, psicòloga social i experta en polítiques de gènere
Salvador Cardús, professor [Universitat Autònoma de Barcelona]
Lluís Casado, consultor [Grupo Mediterráneo Consultores]
Núria Chinchilla, professora [IESE Business School]
Josep Ginesta, treballòleg [Grupo Empresarial Ribé Salat]
Elvira Méndez, directora general [Associació Salut i Família]
Sara Moreno, professora [QUIT - Universitat Autònoma de Barcelona]
Jordi Ojeda, professor [Universitat de Barcelona]
Mercè Otero, professora jubilada [Ca la Dona]
Jordi Pigem, filòsof i escriptor
Cristina Sánchez, professora [Universitat de Girona]
Esther Sánchez, professora [Universitat Ramon Llull - ESADE]
Fabian Mohedano, promotor

Neix Ara és l'Hora, una iniciativa de la societat civil per demanar una organització més racional mantenint el fus horari

Fabián Mohedano lidera una iniciativa que ha rebut el suport de Josep Maria Canyelles (Responsabilitat Global)

Mohedano creu que "en el context en què Catalunya s'està plantejant nous reptes com a país la gent és més receptiva als canvis" i lliga el procés sobiranista a la reforma horària perquè cal plantejar-se "com serà la Catalunya que ve"

A gairebé tota Europa, l'horari laboral és de 9 a 5, parant un màxim d'una hora per dinar a meitat de la jornada. A l'Estat espanyol –i per tant a Catalunya–, però, és habitual que els treballadors s'aturin dues hores per dinar i que les seves jornades s'allarguin fins a les 7 o les 8 del vespre. El resultat és que els catalans i espanyols el 2011 van treballar una mitjana de 277 hores més que els alemanys, segons dades de l'Institut d'Estudis Econòmics (IEE) a partir d'estadístiques de l'OCDE, que situen la mitjana d'hores treballades a l'Estat espanyol durant el 2011 en 1.690 hores, davant les 1.413 hores d'Alemanya. També treballem més que la mitjana a Finlàndia, Suècia, Regne Unit o Àustria.

Tot i treballar més hores i d'allargar més la jornada, la productivitat no és més gran que en cap d'aquests països. Al contrari, tot fa pensar que la productivitat és inversament proporcional a la durada de la jornada. Per contra, la dificultat de conciliar vida personal, familiar i personal sí que resulta molt més acusada, ja que els horaris espanyols provoquen un gran desajustament entre l'horari escolar i el laboral, cosa que fa difícil la cura dels fills. I, en tot cas, els que no són pares, dificulta la realització de qualsevol activitat després de la sortida de la feina. El desfasament horari respecte d'Europa, que implica fer la pausa per dinar un parell d'hores més tard i retardar també l'hora de sortida de la feina, el sopar i fins i tot el prime time de les televisions (l'hora de màxima audiència al vespre) té seu origen en la postguerra espanyola.

Fins als anys trenta, a l'Estat espanyol es menjava cap a migdia, com a la resta de països europeus (fins i tot als del Sud, on les condicions climàtiques i de llum són semblants). En els primers anys del franquisme, la pluriocupació masculina va passar a ser habitual per poder mantenir la família, mentre s'instaurava la norma que la dona es quedés a casa, associada a l'accés a la classe mitjana i les seves expectatives. Era molt comú, per tant, que el marit arribés a casa a dinar en acabar la

feina de matí a les 13 i es reincorporava a les 15. La pluriocupació per als obrers industrials sense jornada partida, eren hores extra en el mateix establiment o en un altre taller, després de plegar a les 19. Els horaris han patit una transformació rellevant i són els que han quedat instaurats a partir de llavors, tot i que les condicions socials del país han canviat molt en les últimes dècades.

Existeixen diferents iniciatives en marxa encaminades a la racionalització d'horaris i el foment de les mesures de conciliació. Entre les mesures de conciliació cal destacar el foment del teletreball, que estalvia temps i diners en desplaçaments de casa a la feina i permet flexibilitzar la jornada, i l'impuls de les jornades intensives.

Els diferents estudis realitzats asseguren que implantar la jornada continuada, com ja fan moltes empreses exclusivament a l'estiu, augmenta la motivació, redueix l'estrès, estimula l'optimització del temps i ensenya als empleats a planificar. I, en conseqüència i com argumentari més important per a les organitzacions, eleva la productivitat i rendibilitat, relacionades amb el cost i el temps respectivament. En qualsevol cas, l'aposta per un horari intensiu ha de ser impulsada amb altres mesures.

UN GRUP PROMOTOR PLURAL AMB ESPECIALISTES APASSIONATS

ARA ÉS L'HORA disposa d'un grup motor amb les funcions de direcció estratègica i seguiment i avaluació de les iniciatives en marxa. Està format per les següents persones: Assumpta Baig, mestra [Associació Salut i Família], Sara Berbel, psicòloga social i experta en polítiques de gènere, Salvador Cardús, professor [Universitat Autònoma de Barcelona], Lluís Casado, consultor [Grupo Mediterráneo Consultores], Elvira Méndez, directora general [Associació Salut i Família], Jordi Ojeda, professor [Universitat de Barcelona], Jordi Pigem, filòsof i escriptor, Cristina Sánchez, professora [Universitat de Girona], Esther Sánchez, professora [Universitat Ramon Llull - ESADE]. ARA ÉS L'HORA compta amb persones i organitzacions que se sumen a la idea d'horaris més racionals:

Rational Time SL, Jordi Ojeda

Responsabilitat Global, Josep Maria Canyelles

Fabian Mohedano, promotor

Campanya pels horaris europeus

Barcelona | 26/10/2013

CRISTINA CALDERER

MÉS TARD QUE ELS PAÏSOS DEL NOSTRE ENTORN

Dinem més tard, sortim més tard de treballar, sopem més tard i anem a dormir més tard. Això provoca, entre altres coses, problemes de conciliació familiar, de sinistralitat i, fins i tot, afecta el fracàs escolar. La Iniciativa per a la Reforma Horària demana uns horaris més racionals.

Foto:
AURI GARCIA
MORERA

"Tenim uns horaris anòmals, que no tenen enlloc del món, ni a Europa ni als Estats Units ni als altres països desenvolupats". Així de contundent es mostra el coordinador de la Iniciativa per a la Reforma Horària, Fabián Mohedano, a

l'hora d'explicar el punt de partida de la campanya. "En comptes de sopar a les set, sopem a les nou o les deu -detalla Mohedano, com a exemple d'una de les grans diferències-. I l'horari té conseqüències en molts àmbits", afegeix.

Provoca un problema d'igualtat entre homes i dones en la conciliació familiar, perquè sortir tard de treballar fa que algú, sovint les dones, faci renúncies en l'àmbit laboral. També un problema de sinistralitat, perquè dormim menys hores i estem més cansats. Un cansament que també afecta la productivitat a la feina, on passem molta estona però rendim poc. I la quantitat d'hores que som a la feina, al seu torn, incideix en el fracàs escolar, perquè els pares no fan els deures amb els fills. "Com que els pares han d'anar corrents quan acaben la seva jornada laboral, ara volem canviar l'horari escolar i que les escoles obrin més hores. Això és un error. El que s'ha de canviar són els horaris dels pares -reivindica el coordinador de la Iniciativa per a la Reforma Horària-. I amb el comerç igual. Com que no podem anar a comprar, volem que els comerços obrin més hores, i el que hauríem de fer és sortir més d'hora", afegeix Mohedano.

L'origen del problema, segons els impulsors d'aquesta iniciativa, es remunta al franquisme. Però no pel canvi del fus horari britànic per l'alemany sinó per un canvi en els costums. "El desarrollismo va fer que la gent fes hores extremes o una altra feineta a la tarda, i això va fer que s'endarrerís l'hora de dinar i l'hora de sopar", assegura Mohedano.

Canvi de l'organització del temps

Catalunya és l'única zona de la Península que queda a l'est del meridià de Greenwich i que, per tant, ja té el fus horari que li correspon geogràficament. Així, la solució al problema dels horaris passa per un canvi de l'organització del temps a diversos nivells mantenint l'actual fus horari. "Es poden generar mesures per sincronitzar els transports amb les necessitats de la gent", diu Mohedano, que posa d'exemple una mesura que ja es va implantar, com fer coincidir el tancament de les discoteques amb l'obertura del metro.

Les mesures més determinants, però, s'haurien d'implantar en l'àmbit laboral i depenen, sobretot, de les empreses: "Les grans multinacionals ja tenen horaris europeus, i en les petites i mitjanes empreses fa falta un canvi de mentalitat, amb un punt de trobada entre sindicats i patronal perquè la flexibilitat de l'horari laboral es converteixi en una cosa normal. Podem fer la mateixa feina en menys hores i en el moment en què ens vagi millor".

Informació extreta del diari ARA. Dissabte, 26 d'octubre del 2013.

Horaris europeus

14.11.2013

ANGEL DE VEGA

"Plegant a les 4 o a les 5 de la tarda, com els europeus, la gent podria anar a passejar, a mirar, a comprar, a fer una copa, a sopar, al cinema o al teatre"

Si hem de començar a treballar a les 8 (alguns a les 7 o a les 6, aquells que encara tenen feina), però el dia abans sopem a les 10 de la nit i ens allitem a quarts d'una de la matinada, algú em pot dir com ens podem llevar ben d'hora, ben d'hora per ser imparables? És més, els nutricionistes ens diuen des de fa temps que l'esmorzar és potser l'àpat més important del dia i que cal que inclogui tot un seguit d'aliments que s'han de menjar assegut a taula i amb temps. A veure, sortir de casa al matí sense dutxar-se, afaitar-se ni esmorzar com cal prepara una bona jornada laboral? És així que farem una bona feina fins l'hora de dinar?

En l'àmbit laboral públic, i més concretament pel que fa a funcionaris de l'Estat espanyol, recordo que hi havia (no sé si encara existeix) un horari peculiar segons el qual s'admetia que el funcionari començava a treballar en el moment en què sortia de casa, o sigui, a les 8 en punt del matí. No sé si el moment de sortir del seu domicili particular es comptava a partir de quan obria la porta del seu pis o quan sortia al carrer pel portal. Però el cas és que el treballador públic en qüestió podia arribar al seu lloc de treball a les 9 i en canvi se suposava que estava treballant des de les 8. Tanmateix, i encara que sigui difícil de creure, el que el funcionari espanyol feia a les 9 era obrir la porta del seu despatx, encendre el fluorescent del sostre, deixar la cartera o la bossa i, evidentment, anar a prendre cafè a la cafeteria més pròxima.

A França, que per a alguns de nosaltres és aquí al costat, a l'altra banda de les muntanyes, el telenotícies de la tele pública (i les privades també) comença a les 8 del vespre. Per què? Perquè el programa de prime time de la nit comença abans de les 9 o a les 9. Però, per quin motiu tan aviat? Per acabar, precisament, com a molt tard, a dos quarts d'11. Amb quina finalitat, això? Que els telespectadors, la ciutadania, pugui dormir les hores que ha de dormir i llevar-se d'hora per fer funcionar un Estat de primer ordre com ara França.

De fet, cal tenir en compte que tota l'Europa del nord i central fa un horari que permet treballar durant les hores més productives del dia. I quan s'atura la feina a migdia és per fer un mos que possibilita aguantar fins l'hora de plegar d'hora (a

mitja tarda), anar cap a casa, arribar-hi i sopar també molt d'hora (entre 7 i 8 del vespre). Quina ximpleria, s'exclamaran alguns, sopar a les 7 o a les 8 de la tarda! Segur? S'ho han rumiat bé, això? A veure, a vostè, que sembla que no li agrada aquest horari, què prefereix? Potser li agrada més parar de treballar a les dues i dinar fort durant dues hores, fins a les 4 de la tarda, per després, mort de son i de mandra, intentar produir alguna cosa laboralment decent fins a les 7, les 8, o les 9 del vespre? Exactament què volem, treballar o passar-nos moltes hores al lloc de treball fent veure que produïm?

En els nostres països mediterranis tenim costums ancestrals que no s'haurien de perdre. Coses com ara fer el vermut, els dies de festa, o la migdiada. Els diumenges o durant les vacances ens agrada llevar-nos tard, fer l'aperitiu en una terrassa, dinar a qualsevol hora i fer una llarga migdiada. I això també hauria de ser factible durant les vacances, cada vegada més concentrades (més obligades) durant el mes d'agost. Això s'entén perfectament i no cal parlar-ne. Però durant la resta de l'any, pel que fa al dia a dia, és inassumible i caríssim de mantenir (sobretot anar a fer el vermut cada dia). De fet, però, i tant en pobles com en ciutats, què hi fa la gent als despatxos d'oficines fins a les 7, les 8, les 9 o les 10 de la nit des del mes d'octubre fins a l'altre estiu? No seria molt millor concentrar les hores de feina al matí (de 8 a 16 hores) parant una estona per fer un mos i un cafè?

És més, pensem per un moment en tota l'oferta comercial dels nostres pobles i ciutats i fins i tot en les àrees comercials i grans superfícies i hipermercats. O sigui, amb uns horaris d'oficina més europeus, la gent que encara té la sort de treballar-hi tindria molt més temps per anar a comprar-hi i fins i tot, en alguns casos, quedar-s'hi a sopar. De fet, la majoria de restaurants catalans no tindrien cap problema a l'hora d'obrir els seus menjadors més d'hora. Ras i curt, plegant a les 4 o a les 5 de la tarda, com els europeus, la gent podria anar a passejar, a mirar, a comprar, a fer una copa, a sopar, al cinema o al teatre.

Ara bé, el que caldria potser seria que tots els catalans tornéssim a tenir feina i diners per gastar. Però, així i tot, quins horaris tindrà Catalunya quan (si Déu vol) sigui un estat independent? Espanyols, o europeus, com els de França, Alemanya, Regne Unit, Holanda...?

Article d'opinió publicat al Diari de Girona. Dijous, 14 de novembre del 2013.

Proposta de creació d'una comissió específica per a l'estudi de la transició cap a la reforma horària

PARLAMENT DE CATALUNYA

A la Mesa del Parlament

Les diputades i diputats sotasignants, d'acord amb el que estableixen els articles 39, 54 i concordants del Reglament del Parlament, proposen la creació d'una comissió específica per a l'estudi de la transició cap a la reforma horària.

**PROPOSTA DE CREACIÓ D'UNA COMISSIÓ ESPECÍFICA PER A
L'ESTUDI DE LA TRANSICIÓ CAP A LA REFORMA HORÀRIA**

Exposició de motius

La desorganització horària a Catalunya és resultat de la superposició dels vells horaris fabrils, agreujats per transformacions patides pel creixement econòmic durant el franquisme i l'impacte de les demandes pròpies dels anys de creixement desordenat, especialment del sector dels serveis, i també sovint, de la cultura del presencialisme al treball, o bé per la necessitat de realitzar llargues jornades de treball per assolir salaris adequats al cost real de la vida. Aquesta situació deriva en seriosos obstacles per a la competitivitat i la producció empresarial, en l'augment de riscos psicosocials de les persones

treballadores, la persistència de la divisió sexual del treball amb el manteniment de la desigualtat de gènere, els problemes de salut derivats de la manca de son en adults i infants, els baixos rendiments educatius, la manca de temps familiar i personal per al lleure i la cultura, l'activisme social i en una disminució del benestar de la societat en general.

En aquest sentit, al llarg dels darrers anys s'ha aprofundit en la recerca, i els estudis dels quals disposem demostren que es fa del tot necessari i urgent desfer-se de la rêmora que representa la desorganització horària actual incapaç de fer front a la complexitat del moment present. A gairebé tota Europa, l'horari laboral és de 8-9h a 17-18h, parant un màxim d'una hora per dinar a meitat de la jornada. A l'Estat espanyol –i per tant a Catalunya-, però, és habitual que la població treballadora s'aturi dues hores per dinar a l'àmbit escolar poden ser tres-, i que la jornada laboral s'allargui fins a les 19h o les 20h del vespre, o més enllà. Aquesta jornada poc compactada provoca sopar a partir de les 21h en el millor dels casos, dificulta el temps de cura d'infants i gent gran, afebleix la participació cívica i comunitària, impossibilita el consum i gaudi de la cultura i per descomptat baixa l'eficiència de les organitzacions. El prime time televisiu s'acomoda a horaris que fan reduir les hores de son. En definitiva se solapa el temps personal i el temps de descans. A més, aquesta organització del temps de vida quotidiana no té l'origen en el clima, un mite que es desmunta tot sol comprovant que a Portugal, Marroc, Itàlia o Grècia se sopa a les 19-20h del vespre.

Per altra banda, a Europa fa algunes dècades que va començar la substitució dels horaris nascuts amb l'era industrial per uns altres adaptats i flexibles a les necessitats d'igualtat i productivitat i participació de la ciutadania, i diversos estudis de la Fundació Europea per a la Millora de les Condicions de Vida i de Treball (Eurofound) amb dades d'Eurostat mostren que estan avançant en el bon camí, tot i que hi ha diferències entre estats segons els models adoptats. Al nostre país el debat tot just s'inicià fa uns anys i ara sembla que se'n pren consciència de manera més àmplia en un context de crisi en què cal trobar fórmules d'optimització dels recursos escassos, però sobretot, en què cal proposar estils de vida no determinats exclusivament per una compulsió productivista i consumista. L'ordre horari hauria de ser la norma, i la flexibilitat individualitzada l'excepció en tots els àmbits. Establir un horari racional generalitzat, hauria de ser la norma a aplicar en tots els àmbits socials i econòmics, públics i privats, sense perjudici de que es reconeixin després determinades situacions de flexibilització horària, i per tant, excepcions a les normes generals, per atendre determinades situacions personals o de determinats col·lectius.

En aquest context és on s'ha posat en marxa la Iniciativa per a la Reforma horària - Ara és l'hora, reconeguda pel Govern de la Generalitat de Catalunya com a la plataforma interlocutora en aquesta qüestió. L'objectiu fonamental és impulsar uns horaris beneficiosos per a les institucions, les empreses i la ciutadania. Cal, en definitiva, passar d'uns horaris propis de l'era industrial a uns que s'adaptin a les necessitats de la nova societat del coneixement i del consum, amb més complexitat social i augment progressiu de les desigualtats.

Fruit de les demandes d'aquesta iniciativa de la societat civil i d'un debat social cada cop més gran, neix aquesta Comissió d'estudi que té com a objectiu principal plantejar com s'ha de fer la transició cap a la reforma horària formulada en un moment concret en el temps, inicialment prevista per l'1 de gener de 2016. En la forma en què està organitzada la nostra societat, el temps esdevé un factor sistèmic dins del model social. Cal cercar mesures legislatives i de promoció i sensibilització que abordin el canvi a tres nivells: a nivell macro (de la societat), a nivell meso (de les organitzacions, empreses i institucions que la componen) i a nivell micro (de les persones). Superat el debat de la conveniència, l'objectiu d'aquests treballs és debatre la viabilitat per transitar cap al retorn de Catalunya als horaris anteriors al franquisme, adaptats a la nova realitat social, econòmica i cultural.

Els agents que poden fer possible aquesta reforma se situen principalment en l'acció sobre els horaris laborals, però també en els escolars, els comercials, els culturals, els esportius, els televisius i els associatius, així com en les infraestructures públiques i privades que els puguin permetre. Tot això és el que justifica que s'impulsi una Comissió específica per a l'estudi de la transició cap a la reforma horària.

Normes d'organització i funcionament

Tipus de comissió

Es proposa la creació d'una comissió específica per a l'estudi de la transició cap a la reforma horària, d'acord amb el que estableix l'article 54 del Reglament del Parlament.

Composició

La comissió ha d'ésser integrada per un membre de cada grup parlamentari. La seva regulació es preveu d'acord amb les disposicions del Reglament del Parlament per a aquest tipus d'òrgan.

D'altra banda, també es preveu la possibilitat que hi assisteixin persones especialitzades procedents del grup promotor de la Iniciativa per a la Reforma horària – Ara és l'hora, així com d'altres persones amb perfil especialitzat i representants d'agents socials i entitats.

Objecte

La comissió específica per a l'estudi cap a la reforma horària té com a objecte conèixer quines iniciatives polítiques i legislatives cal que el Parlament adopti per portar a terme la reforma horària a partir de l'1 de gener de 2016.

Termini per a la realització dels treballs de la comissió

La comissió específica per a l'estudi de la transició cap a la reforma horària tindrà una durada de sis mesos, amb l'objectiu preferent d'acabar els treballs al llarg del 2014.

La comissió redactarà un informe final que, si s'escau, serà aprovat, d'acord amb les previsions del Reglament del Parlament.

Palau del Parlament, 26 de febrer de 2014

Hem considerat interessant realitzar aquest document sobre una proposta de reforma horària per a Catalunya, per a reflexionar-hi.

Sorgida d'una iniciativa de la societat civil amb l'entitat denominada "Ara és l'Hora" al capdavant, però amb el suport de sectors plurals la proposta vol organitzar el temps d'una manera més racional.

Per realitzar aquest document hem utilitzat la presentació de la iniciativa en el web de "Ara és l'hora", un altre text semblant que incideix en el mateix sentit del web de "Responsabilitat Global" entitat que també els hi dona suport, un article de Cristina Calderer, publicat al diari ARA, un article d'opinió publicat al Diari de Girona i, finalment, la proposta de creació al Parlament de Catalunya d'una comissió específica per a l'estudi de la transició cap a la reforma horària.

Aquesta proposta no pretén un canvi d'hora automàtic que acorden les administracions sinó un canvi d'hàbits que afecten a tota la població i que haurien d'aplicar totes les persones. Això comportaria la implicació de tots els segments de la societat. Empreses, sindicats, escoles, associacions, transports, mitjans de comunicació...

La complexitat d'aquesta iniciativa no faria fàcil la seva aplicació, però, des d'un punt de vista teòric, és d'una racionalitat estricta.